

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Кривенко Юлія Вадимовна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансов, учета и налогообложения, Университет Григория Сковороды в Переяславе
ул. Сухомлинского 30, г. Переяслав, 08401, Украина
e-mail: yuliyagorodnichenko@gmail.com

DATA ABOUT AUTHOR

Kryvenko Yuliia, Ph.D. in Economics, Associate Professor, Chair of Finances, Accounting and Taxation, Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav
Sukhomlynsky Str. 30, Pereyaslav, 08401, Ukraine
e-mail: yuliyagorodnichenko@gmail.com

УДК 336.228.3

<https://doi.org/10.31470/2306-546X-2022-54-144-149>

МЕТОДИ ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ УМОВ КОНТРОЛЬОВАНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРИНЦИПУ «ВИТЯГНУТОЇ РУКИ»

**Кужелєв М. О.,
Сиволап І. М.**

***Предметом дослідження** є теоретичні підходи щодо застосування методів встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки».*

***Мета статті** – на основі системного підходу здійснити аналіз існуючих методів встановлення відповідності умов господарських операцій принципу «витягнутої руки» для упередження фінансових ризиків для суб'єктів господарювання.*

***Метод або методологія проведення дослідження.** У статті застосовано методи наукової абстракції, системний метод, методи аналізу та синтезу.*

***Результати статті.** У статті здійснено поглиблений аналіз застосування методів встановлення відповідності умов господарських операцій принципу «витягнутої руки», що дає змогу попередити фінансові ризики для господарюючих суб'єктів. При цьому для можливості практичного та своєчасного застосування визначених методів виникає необхідність вжиття організаційних та управлінських дій щодо надання доступу податковим та фінансовим органам до всесвітніх електронних сервісів, цінкових інформаційних ресурсів тощо на постійній основі.*

***Галузь застосування результатів.** Результати дослідження можуть бути використані в процесі модернізації та реалізації податкової політики держави.*

***Висновки.** Практичне застосування методів встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки» є досить складним. При цьому суб'єкти господарювання при чинних нормах законодавства частково обмежені у вільному виборі методу встановлення відповідності умов конкретної контрольованої операції принципу «витягнутої руки». Однак законодавцем напрацьовано детальний алгоритм щодо підстав для переходу від першого до п'ятого методу, що може упередити судові спори між компаніями та контролюючими органами у майбутньому.*

***Ключові слова:** податковий контроль, контрольовані операції, принцип «витягнутої руки», трансфертне ціноутворення.*

МЕТОДЫ УСТАНОВКИ СООТВЕТСТВИЯ УСЛОВИЙ КОНТРОЛИРОВАННЫХ ОПЕРАЦИЙ ПРИНЦИПА «ВЫТЯНУТОЙ РУКИ»

**Кужелєв М. А.,
Сиволап І. Н.**

***Предметом исследования** являются теоретические подходы к применению методов установления соответствия условий контролируемых операций принципу «вытянутой руки».*

***Цель статьи** – на основе системного подхода провести анализ существующих методов установления соответствия условий хозяйственных операций принципу вытянутой руки для предупреждения финансовых рисков для субъектов хозяйствования.*

***Метод или методология проведения исследования.** В статье применены методы научной абстракции, системный метод, методы анализа и синтеза.*

***Результаты статьи.** В статье проведен анализ применения методов установления соответствия условий хозяйственных операций принципу «вытянутой руки», что позволяет предупредить финансовые риски для субъектов хозяйствования. При этом для возможности практического и своевременного применения определенных методов возникает необходимость принятия организационных и управленческих действий по предоставлению доступа налоговым и*

финансовым органам к всемирным электронным сервисам, ценовым информационным ресурсам и т.п. на постоянной основе.

Область применения результатов. Результаты исследования могут использоваться в процессе модернизации и реализации налоговой политики государства.

Выводы. Практическое применение методов установления соответствия условий контролируемых операций принципу «вытянутой руки» является достаточно сложным. При этом предприятия при действующих нормах законодательства частично ограничены в свободном выборе метода установления соответствия условий конкретной контролируемой операции принципу «вытянутой руки». Однако законодателем разработан детальный алгоритм по поводу перехода от первого к пятому методу, который может предотвратить судебные споры между компаниями и контролирующими органами в будущем.

Ключевые слова: налоговый контроль, контролируемые операции, принцип «вытянутой руки», трансфертное ценообразование.

METHODS OF DETERMINING COMPLIANCE WITH THE CONDITIONS OF CONTROLLED OPERATIONS OF THE «HANDOUT» PRINCIPLE

Kuzheliev Mykhailo,
Syvolap Iryna

The subject of the research is theoretical approaches to the application of methods of establishing the compliance of the conditions of controlled operations with the principle of «outstretched hand».

The purpose of the article is to carry out an analysis of the existing methods of establishing the compliance of the conditions of economic transactions with the principle of «stretched hand» to prevent financial risks for economic entities based on a systematic approach.

Method or methodology of research. The article uses methods of scientific abstraction, system method, methods of analysis and synthesis.

Results of the article. The article provides an in-depth analysis of the application of methods of establishing compliance with the conditions of economic transactions to the «arm's length» principle, which makes it possible to prevent financial risks for business entities. At the same time, for the possibility of practical and timely application of the specified methods, there is a need to take organizational and management actions to provide tax and financial authorities with access to worldwide electronic services, price information resources, etc. on a permanent basis.

Field of application of results. The results of the research can be used in the process of modernization and implementation of the tax policy of the state.

Conclusions. The practical application of the methods of establishing the compliance of the conditions of controlled operations with the «arm's length» principle is quite difficult. At the same time, under the current legislation, business entities are partially limited in their free choice of the method of establishing the compliance of the conditions of a specific controlled transaction with the «arm's length» principle. However, the legislator has worked out a detailed algorithm regarding the grounds for switching from the first to the fifth method, which may prevent litigation between companies and regulatory bodies in the future.

Key words: tax control, controlled transactions, the principle of «stretched hand», transfer pricing.

JEL Classifications: G28

Актуальність теми дослідження. В умовах активізації глобалізаційних процесів та інтеграції національного корпоративного сектору в міжнародну систему економічних відносин особливої актуальності набувають питання державного фінансового контролю за трансфертним ціноутворенням особливо в контексті встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «втягнутої руки». Дослідження та узагальнення існуючих методів встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «втягнутої руки» свідчить про те, що існуючі підходи в Україні в цілому відповідають світовим практикам. При цьому основним завданням існуючих методів є досягнення обґрунтованої розрахункової ціни, що відповідає принципу «втягнутої руки».

Слід зазначити, що основні аспекти застосування методів встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу «втягнутої руки» врегульовано чинним податковим законодавством України. Загалом існує п'ять основних методів, кожен з яких має певні переваги та недоліки, що залежить від наявності доступу до достовірної інформації про співставні операції. Незважаючи на встановлення законодавством пріоритетного методу порівняння неконтрольованої ціни, на практиці можуть мати місце лише поодинокі випадки його застосування. При цьому для можливості оперативного застосування існуючих методів виникає необхідність вжиття системи організаційних та управлінських дій щодо отримання на постійній основі доступу податковими та фінансовими органами до всесвітніх електронних сервісів та інформаційних ресурсів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження питань щодо контрольованих операцій та трансфертного ціноутворення в Україні зробили такі вчені: С. Брехов, Л. Задорожня, І. Карпенко, А. Котенко, В. Коротун, М. Романюк та ін. Проте в сучасних умовах господарювання актуалізується необхідність здійснення аналізу методів встановлення відповідності умов господарських операцій принципу «втягнутої руки» для упередження фінансових ризиків для господарюючих суб'єктів.

Мета статті – на основі системного підходу здійснити аналіз існуючих методів встановлення відповідності умов господарських операцій принципу «витягнутої руки» для упередження фінансових ризиків для суб'єктів господарювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Статистичні дані свідчать про активізацію зовнішньоекономічної діяльності національних корпорацій упродовж останніх років. Так, за результатами статистичної звітності за 2020 рік платниками податків надано інформацію про контрольовані операції у сумі 2,5 трлн. грн. [1]. Переважно ці контрольовані операції здійснювались з контрагентами із Швейцарії (20 %), Франції (19 %), Нідерландів (9 %), Австрії (8 %) та Великої Британії (7%) [1]. При цьому трансфертне ціноутворення нерозривно пов'язане з методами за якими встановлюється відповідність контрольованих операцій принципу «витягнутої руки». Відповідно, зміна фінансових потоків компаній, що здійснюють зовнішньоекономічні операції може вплинути на суттєві коливання податкових надходжень.

За результатами аналізу існуючої нормативної бази можна констатувати, що регулювання принципів та підходів до господарських операцій, які набувають статусу контрольованих відрізняється від світової практики, що може бути виправданим в сучасних умовах [2]. Разом з цим, передбачені українським законодавством методи, за якими встановлюється відповідність контрольованих операцій принципу «витягнутої руки» відповідають світовим підходам.

Формування національної нормативної бази щодо організації контролю за трансфертним ціноутворенням передбачає встановлення п'яти методів для визначення звичайної ціни, які відповідають міжнародним назвам методів контролю за трансфертним ціноутворенням:

- метод порівняльної неконтрольованої ціни;
- метод ціни перепродажу;
- метод «витрати плюс»;
- метод чистого прибутку;
- метод розподіленого прибутку.

Розглянемо особливості застосування вищезазначених методів на практиці. Слід зазначити, що вони повністю імплементовані у податкове законодавство України з урахуванням Настанов Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР). При цьому для визначення відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки» застосовується метод трансфертного ціноутворення, який є найбільш доцільним до фактів та обставин здійснення контрольованої операції.

Факторами, які впливають на вибір методу трансфертного ціноутворення є:

- сфера діяльності та організаційна структура підприємства;
- розгалуженість виробництва;
- наявність ринків збуту, ланцюгів виробництва та реалізації товару або надання послуг;
- характеристики товару, що виробляється, чи послуги, яка надається;
- організація виробництва;
- соціальне середовище всередині компанії;
- стратегія ведення бізнесу;
- стабільність зовнішнього середовища тощо.

Відповідність умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки» визначається за допомогою застосування методу трансфертного ціноутворення, який є найбільш доцільним до фактів та обставин здійснення контрольованої операції, крім випадку вимоги щодо обов'язковості застосування конкретного методу встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки» для контрольованих операцій певного виду [3].

Згідно статті 39 Податкового кодексу України найбільш доцільний метод трансфертного ціноутворення обирається з урахуванням таких критеріїв:

- доцільності обраного методу відповідно до характеру контрольованої операції, що визначається, зокрема, на основі результатів функціонального аналізу контрольованої операції (із урахуванням виконуваних функцій, використовуваних активів і понесених ризиків);
- наявності повної та достовірної інформації, необхідної для застосування обраного методу та/або методів трансфертного ціноутворення;
- ступеня зіставності між контрольованими і неконтрольованими операціями, включаючи надійність коригувань зіставності, якщо такі застосовуються, які можуть використовуватися для усунення розбіжностей між такими операціями [3].

Платник податку із урахуванням вищезазначених критеріїв використовує будь-який метод, який він вважає найбільш доцільним, однак у разі, якщо існує можливість застосування і методу порівняльної неконтрольованої ціни, і будь-якого іншого методу, застосовується метод порівняльної неконтрольованої ціни [3].

Необхідно зазначити, що у разі якщо платник податків не використовує метод порівняльної неконтрольованої ціни, а обирає будь-який інший метод, він зобов'язаний обґрунтувати обставини чому він його не застосовував.

У разі якщо з урахуванням таких критеріїв метод ціни перепродажу або метод «витрати плюс» та метод чистого прибутку або розподілення прибутку можуть застосовуватися платником податку з однаковою надійністю, застосовується метод ціни перепродажу або метод «витрати плюс» [3].

Якщо платник податків використав метод, що відповідає положенням статті 39 Податкового кодексу України, встановлення контролюючим органом відповідності умов контрольованих операцій платника податків принципу «витягнутої руки» базується на тому методі трансфертного ціноутворення, який застосовується платником податків, за винятком випадків, якщо контролюючий орган обґрунтує, що метод, який застосовується платником податків, не є найбільш доцільним [3].

Якщо під час застосування методів трансфертного ціноутворення порівняння ціни або рентабельності в контрольованій операції проводиться з цінами або показниками рентабельності кількох зіставних неконтрольованих операцій або юридичних осіб, які не здійснюють операції з пов'язаними особами, обов'язково використовується діапазон цін (рентабельності). Якщо ціна в контрольованій операції або відповідний показник рентабельності контрольованої операції перебуває в межах діапазону, вважається, що умови контрольованої операції відповідають принципу «витягнутої руки». Якщо ж поза межами діапазону цін (рентабельності), розрахунок податкових зобов'язань платника податків у контрольованій операції проводиться відповідно до ціни (показника рентабельності), яка (який) дорівнює значенню медіани такого діапазону (крім випадків проведення платниками податків самостійного коригування) [3].

У той же час Порядок розрахунку діапазону цін (рентабельності) та медіани діапазону цін (рентабельності) затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2015 № 381 [4].

Розглянемо більш детально суть існуючих методів. Метод порівняльної неконтрольованої ціни передбачає порівняння ціни, застосованої у контрольованій операції, з ціною у зіставній неконтрольованій операції, які фактично здійснені платником податків. Порівняння ціни контрольованої операції з ціною зіставних неконтрольованих операцій проводиться на підставі інформації про ціни, застосовані протягом періоду, який аналізується, зокрема інформації про ціни на найближчу до дня здійснення контрольованої операції дату [3].

Оскільки відбувалися зміни законодавства щодо подання повідомлень, в 2020 році наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2020 № 840 затверджено форму та Порядку подання Повідомлення про укладання форвардного, ф'ючерсного контракту або контракту на здійснення операцій з сировинними товарами [5]. Зазначимо, що таке повідомлення повинно подаватися окремо щодо кожного укладеного договору засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису протягом 10 робочих днів з дня укладення контракту. Під сировинними товарами слід розуміти такі, для яких непов'язані особи у якості орієнтира для встановлення ціни неконтрольованих операцій використовують котирувальні ціни. Перелік сировинних товарів затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1221 [6].

Разом із цим, у перелік сировинних товарів включено 103 товарні групи (рибу, олію, різні види зернових, добрива, руди та концентрати, нафта і нафтопродукти, срібло, феросплави тощо).

Слід також зазначити, що відповідно до Настанов ОЕСР для методу порівняльної неконтрольованої ціни важливою є інформація про характеристики товарів. Якщо припустити, що не скоригована різниця істотно не вплине на порівняльність, неконтрольовану операцію, що розглядається, не слід відхилити як потенційно порівнянну, незважаючи на те, що деякі частини інформації втрачено. До найважливіших характеристик можна віднести фізичні особливості товару (будь-яка фізична відмінність може мати вплив на ціну), його якість, обсяги поставки [7].

Таким чином, цей метод можна вважати зручним у разі наявності відповідних товарів, їх умов продажу/придбання, цін тощо у контрольованих та неконтрольованих операціях. Слід зазначити, що застосування цього методу має певні складнощі – в переважній більшості є відмінності між товарами та умовами їх купівлі-продажу, що ускладнює визначення відповідності умов операцій принципу «витягнутої руки». На різних ринках можуть бути різні ціни, тому порівняльний аналіз цін реалізації слід робити з урахуванням країни призначення та показників середньої вартості товару, які експортуються. Тому важливим є визначення якісних характеристик експортованої продукції, її обсягів, умов оплати та постачання товарів.

Метод ціни перепродажу полягає у порівнянні валової рентабельності від перепродажу товарів (робіт, послуг), придбаних у контрольованій операції, з валовою рентабельністю від перепродажу товарів (робіт, послуг), яка отримується у зіставних неконтрольованих операціях та може використовуватися, зокрема, але не виключно, якщо під час перепродажу товару здійснюються такі операції: підготовка товару до перепродажу та його транспортування (поділ товарів на партії, формування поставок, сортування, перепакування); змішування товарів, якщо характеристики кінцевої продукції (напівфабрикатів) істотно не відрізняються від характеристик змішуваних товарів [3].

Тобто вбачається, що метод розраховано переважно для застосування компаніями-дистриб'юторами, які перепродають певні товари. Зважаючи на зазначене, для застосування методу необхідно володіти достатньою інформацією щодо дистриб'юторів, їх видів діяльності, облікової політики, ідентичності продукції, оскільки застосування методу в умовах інформаційної обмеженості може призвести до помилок.

Сутність методу «витрати плюс» полягає у порівнянні валової рентабельності продажу товарів (робіт, послуг) у контрольованій операції із аналогічним показником рентабельності у зіставних неконтрольованих операціях. Цей метод можна використовувати під час виконання робіт (надання послуг) особами, які є пов'язаними з отримувачами результатів таких робіт (послуг), операцій з продажу товарів, сировини або ж напівфабрикатів за договорами між пов'язаними особами або операцій з продажу товарів (робіт, послуг) за довгостроковими договорами між пов'язаними особами [8].

Метод чистого прибутку полягає у порівнянні відповідного фінансового показника рентабельності у контрольованій операції з відповідним показником рентабельності у зіставній неконтрольованій операції та використовується, зокрема, у разі відсутності або недостатності інформації, на підставі якої можна обґрунтовано зробити висновок про достатній рівень зіставності умов контрольованої операції з умовами зіставної неконтрольованої операції [3].

Варто зазначити, що відповідно до Настанов ОЕСР для цього методу більший акцент можна зробити на функціональних подібностях, а не на подібностях самої продукції, тому цей метод є доволі універсальним для застосування.

Основними напрямками для визначення рівня рентабельності контрольованих операцій є [9]:

- валова рентабельність;
- валова рентабельність собівартості;
- чиста рентабельність;
- чиста рентабельність витрат;
- рентабельність операційних витрат;
- рентабельність активів.

Показники рентабельності визначаються на підставі даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відображених за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами відповідно до стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що використовуються в Україні, з відповідним коригуванням для забезпечення зіставності показників [3].

Метод розподілення прибутку полягає у виділенні кожній особі, що бере участь у контрольованій операції, частини загального прибутку (збитку), отриманого за результатами здійснення такої операції, яку б інша непов'язана особа отримала від участі у зіставній неконтрольованій операції та може використовуватися, зокрема, але не виключно, у разі наявності істотного взаємозв'язку між контрольованими операціями та іншими операціями, що здійснюються сторонами контрольованої операції з пов'язаними з ними особами; у сторін контрольованої операції прав на володіння (користування) об'єктами нематеріальних активів, що істотно впливають на рівень рентабельності, отриманої сторонами контрольованої операції за результатами здійснення такої контрольованої операції [3]. Розподілення прибутку між сторонами контрольованих операцій проводиться на підставі результатів оцінки їх внеску в сукупний прибуток відповідно до критеріїв, що базуються на об'єктивних даних та підтверджуються інформацією у зіставних операціях та/або внутрішніми даними сторін контрольованих операцій з урахуванням виконаних кожною з таких сторін функцій, використаних під час здійснення контрольованих операцій активів та прийнятих економічних (комерційних) ризиків, пов'язаних з таким здійсненням [3].

Отже, вибір методу встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витагнутої руки» залишається дискусійним питанням, особливо в умовах військової агресії російської федерації на території України, яка супроводжується ускладненням логістики, міжнародних розрахунків, знищення інфраструктурних об'єктів та інших негативних явищ. Але можна констатувати, що питання регулювання трансфертного ціноутворення в Україні пройшли певний шлях до відповідності міжнародним стандартам.

Висновки. З проведеного дослідження варто зробити висновки, що практичне застосування методів встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витагнутої руки» є досить складним. При цьому господарюючі суб'єкти при діючих нормах законодавства частково обмежені у вільному обранні методу встановлення відповідності умов конкретної контрольованої операції принципу «витагнутої руки». Разом з цим в Україні напрацьовано детальний алгоритм щодо підстав для переходу від першого до п'ятого методу, що може упередити судові спори між компаніями та контролюючими органами та з урахуванням наближення граничного терміну звітування про контрольовані операції за підсумками звітного періоду.

Список використаних джерел

1. Кужелев М. О., Сиволап І. М. Моніторинг контрольованих операцій як елемент контролю за трансфертним ціноутворенням. *Ефективна економіка*. 2021 № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=942>
2. Кужелев М. О., Сиволап І. М. Основні етапи нормативного регулювання здійснення фінансового контролю за трансфертним ціноутворенням в Україні. *Бізнес Інформ*. 2021 № 4. С. 196-204.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/card2#Card>
4. Про затвердження Порядку розрахунку діапазону цін (рентабельності) та медіани такого діапазону для цілей трансфертного ціноутворення : Постанова Кабінету Міністрів України від 4 червня 2015 р. № 381 // Офіційний вісник України, 2015, № 46, ст. 1496.
5. Про затвердження форми та Порядку подання Повідомлення про укладання форвардного, ф'ючерсного контракту або контракту на здійснення операцій з сировинними товарами: Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 2020 р. № 840. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-21#n9>
6. Про затвердження переліку сировинних товарів та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 р. № 616: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1221. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1221-2020-%D0%BF#n6>
7. Настанови ОЕСР щодо трансфертного ціноутворення для транснаціональних компаній та податкових служб (OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations), 2010. 444 с.

8. Реформування податкової системи України: сучасні виклики та орієнтири: монографія / за заг. ред. П. В. Пашка, Л. Л. Тарангул. Київ : Новий друк, 2015. 570 с.

9. Kuzheliev M. *Financial resources of public sector of economy in ensuring realization of financial policy of the country. Association agreement: driving integrational changes: collective monograph / edited by R. Iserman, M. Dej, O. Rudenko, Y. Tsekhmister, V. Lunov. Accent Graphics Communications Chicago, Illinois, USA, 2019. P. 374–385.*

References

1. Kuzheliev M. O., Syvolap I. M. (2021). *Monitorynh kontrol'ovanykh operatsiy yak element kontrolyu za transfertnym tsinoutvorennyam [Monitoring of controlled operations as an element of transfer pricing control]. Efektyvna ekonomika, 10, URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=942>*

2. Kuzheliev M. O., Syvolap, I. M. (2021). *[The main stages of normative regulation of financial control over transfer pricing in Ukraine]. Biznes Inform, 4. 196-204.*

3. *Podatkovyy kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 № 2755-VI, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/card2#Card>*

4. *Pro zatverdzhennya Poryadku rozrakhunku diapazonu tsin (rentabel'nosti) ta mediany takoho diapazonu dlya tsiley transfertnoho tsinoutvorennya : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 4 chervnya 2015 r. № 381. Ofitsiyyny visnyk Ukrainy, 2015, № 46, st. 1496.*

5. *Pro zatverdzhennya formy ta Poryadku podannya Povidomlennya pro ukladannya forvardnoho, f'yuchersnoho kontraktu abo kontraktu na zdiysnennya operatsiy z syrovynnyymi tovaramy: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 31 hrudnya 2020 r. № 840. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-21#n9>*

6. *Pro zatverdzhennya pereliku syrovynnykh tovariv ta vyznannya takoyu, shcho vtratyla chynnist', postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 8 veresnya 2016 r. № 616: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 9 hrudnya 2020 r. № 1221. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1221-2020-%D0%BF#n6>*

7. *Nastanovy OESR shchodo transfertnoho tsinoutvorennya dlya transnatsional'nykh kompaniy ta podatkovykh sluzhzb (OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations), 2010. 444 s.*

8. *Reformuvannia podatkovoi systemy Ukrainy: suchasni vyklyky ta oriientyry [Reforming the Ukrainian Tax System: Current Challenges and Benchmarks]. Kyiv: TOV «Novyi druk», 2015. 570 s.*

9. Kuzheliev M. (2019). *Financial resources of public sector of economy in ensuring realization of financial policy of the country. Association agreement: driving integrational changes. Accent Graphics Communications Chicago, Illinois, USA, pp. 374–385.*

ДАНИ ПРО АВТОРІВ

Кужелєв Михайло Олександрович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, Національний університет «Києво-Могилянська академія», вул. Григорія Сковороди, 2, м. Київ, 04070, Україна
e-mail: m.kuzheliev@ukma.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-7895-7879
Researcher ID: G-6791-2019

Сиволап Ірина Миколаївна, аспірант, Державний податковий університет
вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, 08205, Україна
e-mail: sivolapira@ukr.net
ORCID ID: 0000-0002-7293-3462

ДАНИЕ ОБ АВТОРАХ

Кужелєв Михаил Александрович, доктор экономических наук, профессор, профессор кафедры финансов, Национальный университет «Києво-Могилянська академія»
ул. Григория Сковороды, 2, г. Киев, 04070, Украина
e-mail: m.kuzheliev@ukma.edu.ua

Сиволап Ирина Николаевна, аспирант, Государственный налоговый университет
ул. Университетская, 31, г. Ирпень, 08205, Украина
e-mail: sivolapira@ukr.net

DATA ABOUT THE AUTHORS

Kuzheliev Mykhailo, Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of Finance, National University of «Kyiv-Mohyla Academy»
2, Skovorody st, Kyiv, 04070, Ukraine
e-mail: m.kuzheliev@ukma.edu.ua

Syvolap Iryna, postgraduate student, State Tax University
31, Universitetska st, Irpin, 08205, Ukraine
e-mail: sivolapira@ukr.net